

Pasvalio „Riešuto“ mokykla

„Vaiko kūrybiškumo ugdymas pamokoje“

Parengė spec. pedagogė metodininkė Virginija Tervydienė pagal: A. Petrulytė „Kūrybiškumo ugdymas mokant“, A. Landsbergienė „Augame kartu“, Bernardinai.lt.

2023 m.

Kai tau sako: „Neįmanoma. Absurdas. Beprotybė“, tavo vaizduotė ir kūrybingumas ima dirbti visu pajėgumu. (L. Keršytė)

Gerai žinoma, kad iš tiesų vaikai jau iš prigimties yra nepaprastai kūrybingi. Ir jie skirtingai nei suaugusieji-nebijo, ką „kiti pagalvos“, kai atėjus įkvėpimui pasiduoda **čia** ir **dabar**. Spontaniškumas. Drąsa būti savimi. Noras išsiskirti ir nesekti minia. Šią dovaną turi kiekvienas vaikas. Kai pradeda kurti, jis nesvarsto, „kas iš to išeis“. Pasinerdamas į kūrybinį procesą vaikas nesuka galvos dėl baigtinio produkto. Jam įdomus pats procesas.

Ugdant kūrybiškumą, ypač svarbu sudaryti sąlygas kiekvieno vaiko saviraiškai atskleisti ir pamoką organizuoti taip, kad žinios būtų įsisavinamos praktiškai ir kūrybiškai, bet ne iškalamos mechaniškai. Tikslingai taikomi metodai pamokoje pažadina vaikų smalsumą ir pažinimo džiaugsmą. Svarbu, kad jie įgyja bendravimo įgūdžių, labiau pažįsta save ir draugus, plėtoja savo kūrybiškumą, įvertina save bei draugus kaip unikalios ir originalios asmenybės. Kūrybiškumas tai yra darbas, kurį atlieka vaikai ir mokytojas pritaikydami įgytas žinias, o mokomoji aplinka tarnauja tokio mąstymo ugdymui. Tik tada mokymasis tampa vaikui asmeniškumu, reikšmingu ir nuolatiniu. Kaip teigia Henessy ir Amable yra ir keletas kūrybiškumo „žudikų“:

1. **Nuolatinė vaiko priežiūra.** Jeigu vaikas nuolat stebimas, jeigu jo elgesys nuolat kontroliuojamas, jis nebedrįsta priimti netikėtų sprendimų, neberizikuoja, tai daro įtaką ir kūrybiškumui-jis blėsta.

2. **Apdovanojimai.** Jeigu vaikas už menkiausią pasiekimą apdovanojamas, nebelieka vidinės motyvacijos-noro imtis veiklose dėl prizų, o todėl, kad jam patinka.
3. **Konkurencija.** Jeigu aplinka skirsto vaikus į „laimėtojus“ ir „pralaimėtojus“, jeigu svarbiausia, kad vaikas būtų „laimėtojas“, visa tai trukdo vaikui gyventi savo ritmu.
4. **Nurodinėjimas.** Jeigu nuolat mokome vaiką, kaip ir ką daryti, vaikas ima manyti, kad originalumas yra nepageidaujamas, o tyrinėjimas-tik laiko švaistymas.
5. **Pasirinkimas.** Jeigu viską vaikui nurodome, nebelieka atradimo džiaugsmo, jis darosi neproduktyvus. Vaikui reikia leisti eiti ten link, kur jį veda aistra ir smalsumas.
6. **Spaudimas.** Jeigu vaikui per sunku, nebelieka motyvacijos. Beveik visada didelius lūkesčius puoselėjantys tėvai reikalauja iš vaikų to, ko patys negeba padaryti dėl savo amžiaus ypatumų. Reikia nesitikėti iš vaiko „kai ko ypatingo“. Didžiuliai lūkesčiai dažniausiai numarina bet kokius vaiko interesus.

Taigi ne vaikai iš mūsų, o mes iš vaikų turėtume mokytis visiškai pasinerti į tai, ką darome: ką tuo metu jaučiame, kas mums patinka...